ПОДВИГЪТЪ
НА
КАПИТАНЪ ПРИНЪ

СЪ ГЕРМАНСКИ ПОДВОДНИКЪ
ВЪ
СКАПА-ФЛОУ

ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА
СОФИЯ 1941 ГОДИНА

КАПИТАНЪ
ГЮНТЕРЪ ПРИНЪ
Командиръ на германския подводникъ,
който влѣзе въ залива Скапа-Флоу

КАПИТАНЪ ПРИНЪ РАЗКАЗВА:

Бѣше следъ пладне. Вратата на помѣщението въ подводника се отвори, на прага застана бледиятъ, но винаги усмихнатъ лейтенантъ фонъ Фридебургъ.

— Господа, чуйте! — каза той. — Корветниятъ капитанъ Собе и лейтенантитѣ Принъ и Вернеръ веднага да се представятъ на командира на подводния флотъ.

Ние останахме изненадани. Какво означава това? Лейтенантъ Вернеръ прекѫсна настѫпилото мълчание.

— Навѣрно ще бѫдемъ изненадани съ нѣкаква особена заповѣдь. Може би...

Той не довърши мисъльта си. Вече бѣхме въ пристанището, което изглеждаше тихо, каквото е винаги въ праздниченъ день.

Отидохме въ щаба. Минутитѣ ни се струваха безкрайно дълги. Най-сетне единъ морякъ влѣзе въ чакалнята и силно удари токоветѣ на ботушитѣ си:

— Господинъ капитанъ, командирътъ заповѣда веднага да се явите при него заедно съ лейтенантъ Вернеръ.

Корветниятъ капитанъ Собе влѣзе въ кабинета.

arriergard.net

Последва го и лейтенантътъ. Когато останахъ самъ азъ се приближихъ до прозореца и отправихъ погледъ къмъ морето. Бѣхъ потъналъ въ размисълъ, но единъ високъ гласъ отново ме върна въ действителностьта:

— Заповѣдайте, господинъ лейтенантъ!

Тръгнахъ следъ ординареца и скоро следъ това бѣхъ лице срещу лице съ началника ни. Въ срѣдата на кабинета бѣ сложена голѣма маса покрита съ различни карти. Въ дъното на стаята седѣха той и лейтенантъ Вернеръ. Представихъ му се. Той ми отговори:

— Благодаря, Принъ.

И, като се обърна къмъ Вернеръ, добави:

— Лейтенанте, обяснете всичко още веднажъ!

Вернеръ отиде до масата и се наведе надъ картитѣ. Приближихме и ние. Той започна:

— Постоветѣ сѫ тамъ, кѫдето сѫ отбелязани върху картата, а морскитѣ патрули сѫ въ следнитѣ точки.

При тѣзи думи Вернеръ посочи нѣколко мѣста върху картата. Азъ следвахъ съ погледа си неговата рѫка. Той ми посочваше Оркнейскитѣ острови, ала въ срѣдата на картата се намираше Скапа-Флоу. Когато забелязахъ това наименование, всичкитѣ ми мисли се насочиха къмъ него. Предъ очитѣ ми се появяваха и изчезваха огнени букви: Скапа-Флоу, Скапа-Флоу! Намѣси се въ разговора и командирътъ на подводния флотъ:

— Презъ време на Свѣтовната война — започна той — английскитѣ подводни прегради се намираха тукъ (командирътъ се наведе надъ картата и показа съ пергела мѣстонахождението имъ). Навѣрно и сега тѣ сѫ на сѫщото мѣсто, кѫдето тогава бѣ унищоженъ подводникътъ ни, който направи опитъ да проникне въ Скапа-Флоу (краятъ на пергела сочеше Хоксъ-Сѫндъ, гдето обикновено хвърляше котва английскиятъ флотъ). Всички седемь пѫтища къмъ залива сѫ добре затворени и пазени. Въпрѣки това, обаче, азъ вѣрвамъ, че единъ храбъръ командиръ на подводникъ би могълъ да проникне и изпълни своята задача. Разбира се туй не е лесна работа, особено като се има предвидъ, че тамъ — между островитѣ, течението на водата е много силно.

Командирътъ вдигна глава и, като отправи изпитателенъ погледъ къмъ менъ добави:

— Какво ще кажете, Принъ?

Азъ устремихъ погледа си въ картата, но докато да отговоря командуващиятъ подводниятъ флотъ продължи:

— Сега не желая да ми говорите. Помислете си на спокойствие. Вземете тѣзи карти и изчисления и пресмѣтнете веичко отново и добре. До вторникъ, преди пладне, трѣбва да ми съобщите вашето решение.

Той стана и ме погледна въ очитѣ:

— Надѣвамъ се, лейтенанте, че ме разбирате. Давамъ ви пълна свобода и, ако стигнете до убеждението, че нищо не може да се предприеме, уведомете ме веднага. Въ такъвъ случай, разбира се, никакво петно не би паднало върху вашата досегашна бойна дейность.

„ДА!“

Върнахъ се отново въ подводиика и заключихъ картитѣ и изчисленията въ желѣзната касетка, следъ което се отправихъ за жилището си. Въ кѫщи трапезата бѣше вече наредена. Поздравихъ жена си и детето, нахранихъ се и имъ съобщихъ, че не ще мога да се разходя съ тѣхъ. Жена ми тѫжно се усмихна:

— Ще обсѫждашъ нѣкакво решение? — каза тя.

Не отговорихъ, а побързахъ да се върна въ подводника, взехъ картитѣ и изчисленията и, безъ да ме забележатъ, отново се вмъкнахъ въ жилището ми. Тамъ, съвсемъ самъ и съсрѣдоченъ, започнахъ да пресмѣтамъ всички възможности, които биха могли да се изпрѣчатъ по пѫтя ми къмъ Скапа Флоу.

Когато привършихъ работата си бѣше вече тъмно. Азъ прибрахъ книжата и отново ги отнесохъ тамъ, откѫдето ги бѣхъ взелъ. Градътъ бѣ тихъ, по небето трептѣха звезди. На другата сутрииь азъ се явихъ въ щаба и казахъ да доложатъ на адютанта за идването ми. Лейтенантъ фонъ Фридебургъ ме посрещна съ думитѣ:

— Е, какво ще кажешъ, Принъ?

— Нищо друго, освенъ да попитамъ, кога мога

arriergard.net

Капитанъ Принъ наблюдава приближаването на лодката въ която е екипажътъ на потоненъ противниковъ търговски корабъ да бѫда приетъ отъ командуващия подводния флотъ! — отговорихъ азъ.

— Значи ще отплувашъ? — зачудено запита адютантътъ.

— Да!

Той седна на стола предъ писалищната си маса и посегна къмъ телефонната слушалка. Следъ нѣколко секунди фонъ Фридебургъ разговаряше: „Да, Принъ е тукъ! Разбирамъ!“

Адютантътъ стана:

— Днесъ на два часа следъ пладне командуващиятъ ще ви приеме.

На определения часъ бѣхъ въ кабинета на командира. Представихъ му се, но той, безъ да ме погледне, бавно попита:

— Да или не?

— Да! — отговорихъ азъ.

Лека усмивка се появи на устнитѣ му, но скоро следъ това той отново стана сериозенъ:

— Добре ли обмисляте тази работа и спомнихте ли си за сѫдбата на Емсманъ и Хенингъ, командири на подводници презъ време на Свѣтовната война?

— Тъй вѣрно!

— Отлично. Тогава не остава нищо друго, освенъ да приготвите вашия подводникъ. Часътъ на тръгване ще ви се съобщи допълнително!

Той стана и ми стисна дѣсницата безъ да продума.

ОТПЛУВАНЕТО

На осми октомврий, на десеть часа преди пладне, напустнахме пристанището. Бѣ хубавъ есененъ день. Когато се раздѣлихме съ фонъ Фриденбургъ той ми каза:

— И така, Принъ все едно е какво ще се случи. Сигурно е, обаче, че много хиляди тона ще изчезнатъ въ водната бездна.

Вѫжетата бѣха развързани, шумътъ на дизеловия моторъ все повече се усилваше и увеличаваше трептението на стоманената снага на подводника. Ние се отправихме къмъ северо-западъ. Курсъ Скапа-Флоу.

Никой на борда не знаеше цельта на нашето пѫтуване. Забелязахме димъ на кораби, които бѣха далечъ отъ насъ, но не ги преследвахме. Срѣщахме и рибарски кораби, но веднага се потапяхме подъ водата. Моряцитѣ ме гледаха зачудено, безъ да попитатъ нѣщо. Тѣ разбираха, че трѣбваше да мълча дотогава, докато е нуждно.

Времето, което бѣше слънчево, все повече и повече се влошаваше. Вѣтърътъ се усилваше, морето бѣ развълнувано, а нощьта тъмна и страшна. Но съвсемъ неочаквано надъ вълнитѣ се появи огромна сѣнка. Помислихме, че това е земя, но Ендрасъ се наведе надъ ухото ми:

— Господинъ лейтенантъ, може би желаете да се приближимъ до Оркнейскитѣ острови?

Трѣбваше да кажа истината, затова отговорихъ:

arriergard.net

— Не, ние ще влѣземъ въ Скапа-Флоу!

Не видѣхъ лицето му, ала чухъ спокоенъ гласъ, който отговаряше:

— Разбирамъ, господинъ лейтенантъ!

Най-сетне настжпи часътъ, когато трѣбваше да проговоря. Казахъ спокойно:

— Постепенно ще слѣземъ на дъното. Цѣлата обслуга да се събере на предната часть на подводника.

Сѣнката на острова бавно се изгуби задъ хоризонта. Ние отново останахме сами между водата и небето, но бързо се потопихме въ дълбочината на морето. Шумътъ на вѣтъра замлъкна. Бѣ 13 октомврий на хилядо деветстотинъ и четиридесета година, четири часа преди пладне. Азъ отидохъ въ залата при кулата, кждето бѣха събрани всички моряци. Голѣми черни сѣнки ги заобикаляха и имъ даваха видъ на мъртавци.

— Ние ще навлѣземъ утре въ Скапа-Флоу! — казахъ азъ безъ други излишни думи. — Да легнатъ да спятъ всички, освенъ часовитѣ. Готвачътъ да бжде събуденъ на два часа слѣдъ пладне, а обѣдътъ да бжде сервиранъ два часа по-късно. Следъ това, докато продължава нападението, топла храна нѣма да се дава. Всѣка ненуждна свѣтлина да бжде изгасена и никой да не се движи безъ причина. Помнете: ще лежимъ на дъното, докато настжпи нощьта. Разбрано ли е?

— Тъй вѣрно, господинъ лейтенантъ!

Всички се отправиха къмъ своитѣ легла и не

aniergard.net

отдѣляха погледа си отъ мене. Тѣхнитѣ лица бѣха бледни и по нищо не можеше да се забележи дали се страхуватъ или сѫ очудени.

ЕДНА НОЩЬ

Отидохъ въ каютата си и легнахъ. Свѣтлинитѣ една следъ друга изгасваха — въ подводника стана полутъмно. Всичко бѣ съвсемъ тихо, само отвремена-време се чуваше шепотътъ на часовоитѣ.

Напраздно правѣхъ усилия да заспя. Затваряхъ очитѣ си, но виждахъ предъ себе си само картата на Скапа-Флоу — залива съ седемтѣ входа, презъ единиятъ отъ които трѣбваше да мина и азъ. Мѫчехъ се да си представя пѫтя, който трѣбваше да ме отведе до моята цель и не можехъ да издържа вълнението, което ме обхващаше.

Станахъ и започнахъ да се разхождамъ изъ подводника. Едно необикновено безпокойство бѣше обхванало цѣлата прислуга. Никой не спѣше, тукъ-тамъ нѣкой пъшкаше, други вдигаха главата си. Въ офицерската служебна каюта намѣрихъ Спаръ — моя главенъ кормчия, който разглеждаше картата.

— Още ли сте буденъ? — запитахъ го азъ.

— Да. Необходимо е отново да прегледамъ картата.

Застанахме единъ до другъ, обхвана ни мълчание. Най-сетне той заговори:

— Наистина ли вѣрвате, че ще влѣземъ въ Скапа-Флоу?

— Да! — отговорихъ азъ.

— Ами ако се случи друго, което не очаквате?

— Тогава всички ще кажатъ, че не сме имали щастие.

Въ два часа чухъ какъ часовоятъ събуди готвача. Нѣколко минути следъ това той мина край мене, като бѣ увилъ ботушитѣ си съ парцали, за да не вдига шумъ. Два часа по-късно всички вече станаха. Бѣ времето опредѣлено за обѣдъ. Следъ като ядохме съ апетитъ, трима души отъ обслугата отидоха въ три различни мѣста на подводника, за да поставятъ взривнитѣ вещества, които трѣбваше да възпламенимъ, ако случайно попаднемъ въ рѫцетѣ на противника.

Обходихъ още веднажъ всички помѣщения и дадохъ последнитѣ си нареждания: докато продължава нападението, което ще извършимъ, не трѣбва нито да се пуши, нито да се говори друго, освенъ онова, което е крайно необходимо. Направихме и последнитѣ приготовления. Всѣки прегледа своя спасителенъ поясъ, провѣрихме клапата, презъ която въ случай на нещастие трѣбваше да търсимъ спасение, облѣкохме непромокаемитѣ дрехи и се отправихме къмъ кулата. Часътъ бѣ седемь следъ пладне. Горе бѣше тъмно. Дадохъ кѫса команда:

— Освободете подводника отъ дъното!

Следъ кратка пауза отдолу полугласно ми се обадиха:

arlergard.net

— Подводникътъ е освободенъ... Единъ метъръ надъ дъното... Два метра надъ дъното...

Тихата пѣсень на електрическитѣ машини се обади, подводникътъ се издигаше. Изкачихъ се горе — на кулата: бавно и внимателно се издигаше и перископътъ, чието стъклено око се мѫчеше да обхване цѣлия хоризонтъ. Вънъ бѣ нощь. Въздъхнахъ дълбоко и дадохъ втора команда:

— Излѣзте на повръхностьта на водата!

Перископътъ отново се прибра въ подводника наподобавайки рогчето на охлювъ. Следъ това се чу шумътъ отъ излѣзлия на повръхностьта подводникъ, който се люшкаше като пиянъ човѣкъ. Отворихме отвора на кулата и веднага почувствувахме струя чистъ въздухъ. Скоро излѣзохме навънъ, вгледахме се въ тъмнината и напрегнато се услушвахме. Нищо не се виждаше, нищо не се чуваше. Вѣтърътъ бѣ престаналъ, едно следъ друго ми донасяха полугласно, но все пакъ твърде ясно: „На борда нѣма нищо за долагане“. „На кормилото всичко е въ редъ“.

— Провѣрете подводника! — заповѣдахъ азъ. — Какъ сѫ двата дизелови мотори?

Отговориха:

— Въ изправность.

— Деветѣ „Е“ машини стопъ! Двата дизелови мотори съ бавенъ курсъ напредъ!

Очитѣ бързо свикнаха съ тъмнината, всичко се виждаше ясно: и подводникътъ, и вълнитѣ, и тънката ивица на далечния брѣгъ.

anergard.net

— Необикновено свѣтло е сега! — казахъ на хората, които сж край мене.

— Не знамъ на какво се дължи това, господинъ лейтенантъ! — отговаря единъ отъ тѣхъ. Необикновена свѣтлина, която не произлиза нито отъ луната, нито отъ прожектора, а не можемъ да откриемъ нейниятъ източникъ. Човѣкъ би помислилъ, че на северъ, задъ хоризонта, сж запалени грамадни огньове, чиито пламъци достигатъ до небесата.

Нѣкой добави:

— Това е северно сияние!

Стори ми се, че ще получа ударъ. За туй нѣщо никой не бѣше помислилъ. Ние нарочно бѣхме избрали новолуние, а какво заварихме?

Северниятъ вѣтъръ духаше и тласкаше облацитѣ къмъ югъ. Помислихъ си, дали не би било подобре да се потопимъ въ морето и да прекараме още единъ день на дъното? Но изведнажъ взехъ съвсемъ друго решение:

— И двetѣ машини съ умѣренъ ходъ напредъ!

Далечъ, много далечъ предъ насъ забелязахме огромна сѣнка. Може би това бѣше рибарска лодка или неутраленъ корабъ, но при положението, въ което се намирахме, такова видение означаваше опасность.

— Тревога! Веднага потопете лодката!

Като подплашени мишки всички се скриха въ вжтрешностьта на подводника. Долу се чуваше гласъ, който крещѣше:

— Доложете на командира, че е време да промѣнимъ курса!

— Отклонение 151 — добавихъ азъ.

СРЕЩА СЪ СМЪРТЬТА

Сѣнката, която бѣхме забелязали, изчезна. Северозападниятъ вѣтъръ бѣше прогонилъ всички облаци, небето блестѣше като тънъкъ воалъ отъ червена, жълта и синя свѣтлини. Наближавахме и сушата. Очертанията на далечнитѣ височини израстваха предъ насъ все по-високи и по-мрачни, водата ставаше тъмна, отблѣсъкътъ на небето изчезна, а следъ това изведнажъ стана свѣтло. Единъ заливъ се откриваше предъ очитѣ ни. Водата му бѣ неподвижна, въ нея се оглеждаше запаленото небе. Струваше ни се, че морето се освѣтява отъ дъното.

Предадохъ по телефона:

— Ние влѣзохме въ Скапа-Флоу!

Не чухъ никакъвъ отговоръ. Долу бѣха притаили дъхъ, а ние леко напредвахме по тихата вода на залива. Провидѣха се и нѣколко свѣтлини: тѣ свѣтѣха надъ водата като паднали звезди. Това бѣха малки товарни кораби, пустнали котва въ залива. Но по-далечъ, съвсемъ близу до брѣга, се виждаше огромниятъ силуетъ на боенъ корабъ. Ясно се очертаваха грамадниятъ му коминъ и мачтитѣ му.

Приближавахме все по-бавно. Въ такива моменти трѣбва да се чувствувашъ като отъ желѣзо или...

да загинешъ. Приближихме и ясно забелязахме орѫдията. Корабътъ се бѣ изтеглилъ като огроменъ великанъ съ загасени свѣтлини.

— Мисля, че е корабъ отъ класата на „Роялъ Окъ“! — прошепнахъ азъ на единъ отъ стоещитѣ до мене офицери.

Той кимна съ глава и ми посочи съ рѫка къмъ кораба. Не искахъ да повѣрвамъ на очитѣ си: задъ силуета на първия корабъ се показваше другъ, сѫщо така голѣмъ боенъ корабъ. Когато се приближихме познахме, че е „Рипълсъ“. Него трѣбваше да нападнемъ най-напредъ, защото, поради своето мѣстоположение, „Роялъ Окъ“ бѣ вече наша сигурна жертва.

— Готови при терпеднитѣ трѫби!

Като ехо се разнесе командата ми по цѣлия подводникъ. Нищо друго не се чуваше, освенъ клокоченето на водата, която се изхвърляше чрезъ сгѫстенъ въздухъ отъ торпедохвъргачитѣ.

— Внимание!.. Спусни!

Силенъ тласъкъ разтърси подводника, но дали торпедото щѣшо да улучи цельта си? Отдолу се чуваше какъ Спаръ брои полугласно:

— Петь... десеть... петнадесеть секунди!

Пълна тишина цари въ цѣлия подводникъ. Само този гласъ тежко отмѣрваше времето.

— ...Двадесеть секунди!

Очитѣ ни бѣха устремени къмъ цельта, ала желѣзната крепость все още продължаваше да бѫде горда и неподвижна. Но изведнажъ на носа на „Ри-

arriergard.net

пълсъ“ се издигна високъ воденъ фонтанъ придруженъ съ глухъ трѣсъкъ, чието ехо се разнесе изъ цѣлата околность.

— Този приятель си получи заслуженото! — каза нѣкой отъ хората, които бѣха край мене, но азъ нѣмахъ време да му отговоря.

— Готови съ следващото торпедо! — заповѣдахъ азъ, следъ което потопихме подводника по посока на „Роялъ Окъ“. Трѣбваше да побързаме, защото противникътъ можеше да ни нападне преди да дадемъ втория изстрелъ.

— Въ срѣдата на кораба. Бждете внимателни!

Спрѣхме точно срещу „Роялъ Окъ.“ Той изпъкваше предъ насъ съ високитѣ си строежи надъ борда, чиито сѣнки се приближаваха и сякашъ посѣгаха да ни унищожатъ. Визирната стрелка вече показваше срѣдата на противниковия корабъ. Бѣхме готови, дадохъ команда и отново се чу монотонниятъ гласъ на Спаръ, който броеше:

— Петь секунди... десеть секунди!

Неочаквано, обаче, се случи това, което никой не предположи, че ще стане, и коéто дотогава никой не бѣше видѣлъ и никога вече въ живота си нѣма да види. На мѣстото на противниковия корабъ се издигна завеса отъ вода, глухи гърмежи се разнесоха бързо единъ следъ другъ и се слѣха въ силенъ оглушителенъ трѣсъкъ. Издигнаха се и кървавоалени пламъци, които бѣха примѣсени съ синьожълтъ цвѣтъ. Веднага следъ това морето изчезна въ чернитѣ сѣнки, които падаха връзъ неговата по-

arlergard.net

връхность и го правѣха по-зловещо, а парчетата отъ расчупенитѣ мачти и комини летѣха въ въздуха и падаха наоколо ни. Нѣмаше никакво съмнение, че бѣхме улучили съ торпедото ни муниционнитѣ складове на противниковия корабъ.

СѢНКИ, КОИТО УМИРАТЪ

Не се отдѣляхъ отъ перископа, откѫдето наблюдавахъ страхотната морска драма. Струваше ми се, че бѣше вдигната огромна завеса, задъ която виждахъ ужаситѣ на ада. Въ подводника бѣ полутъмно и тихо, но мене ме обхвана особено чувство къмъ хората, които сѫ долу и изпълняваха своя дългъ, безъ да виждатъ цельта, къмъ която се устремява торпедото. Обвзе ме желание да извикамъ и почти изкрещѣхъ:

— Попадение!

Отначало мълчаха, но само мигъ следъ това всички отдолу нададоха оглушителни викове, сякашъ се освобождавала отъ напрежението, което ги гнетѣше вече въ продължение на двадесеть и четири часа. Струваше ми се, че не тѣ, а подводникътъ бѣше разтворилъ гигантска уста и крещѣше съ всички сили. Не се сдържахъ, извикахъ:

— Тихо!

Продължихме пѫтя си съ новъ курсъ. Пожарътъ въ морето вече угасваше, но въ замѣна на това въ залива настѫпваше необикновена тревога.

arlergard.net

Свѣтнаха и безбройнитѣ очи на прожекторитѣ, чиито лѫчи ту се появяваха, ту угасваха. Забелязахме и малки движещи се свѣтлинки: това бѣха торпедни лодки, които започнаха да кръстосватъ въ различни посоки непрогледната морска ширъ.

Отправихъ носледенъ погледъ къмъ неспокойното бойно поле. Не се виждаше нищо друго, освенъ свѣтлинкитѣ, които ни преследваха. Заповѣдахъ:

— И двętѣ машини сь всички сили напредъ!

Не ме тревожеше нищо. Бѣхъ обзетъ само отъ мисъльта да се изтръгнемъ отъ ужаса, който ни окрѫжаваше, и отново да се завърнемъ — и ние и пвдводникътъ — въ германски води. Течението на водата, което тукъ е извънредно силно, тласкаше подводника насамъ-нататъкъ, машинитѣ работѣха въ пълна изправность, ала въпрѣки всичко струваше ми се, че той едва се движи напредъ.

Какво значеше всичко това? Защо бѣхме все на едно и сѫщо мѣсто и не напредвахме? Задъ насъ се появи една по-голѣма свѣтлина. Това бѣ разрушитель. Той се приближаваше все повече и повече. Забелязахме и сиулетитѣ на останалитѣ кораби. А ние? Водата ни люшкаше безспирно и не ни позволяваше да се изтръгнемъ отъ този адъ. Единъ отъ помощницитѣ ми продума съ трепереще отъ гнѣвъ гласъ:

— Изглежда, че ще ни настигнатъ.

— Напредъ! Съ всички сили напредъ! — изкрещѣхъ азъ.

Ала отдолу отговориха:

arlelgard.net

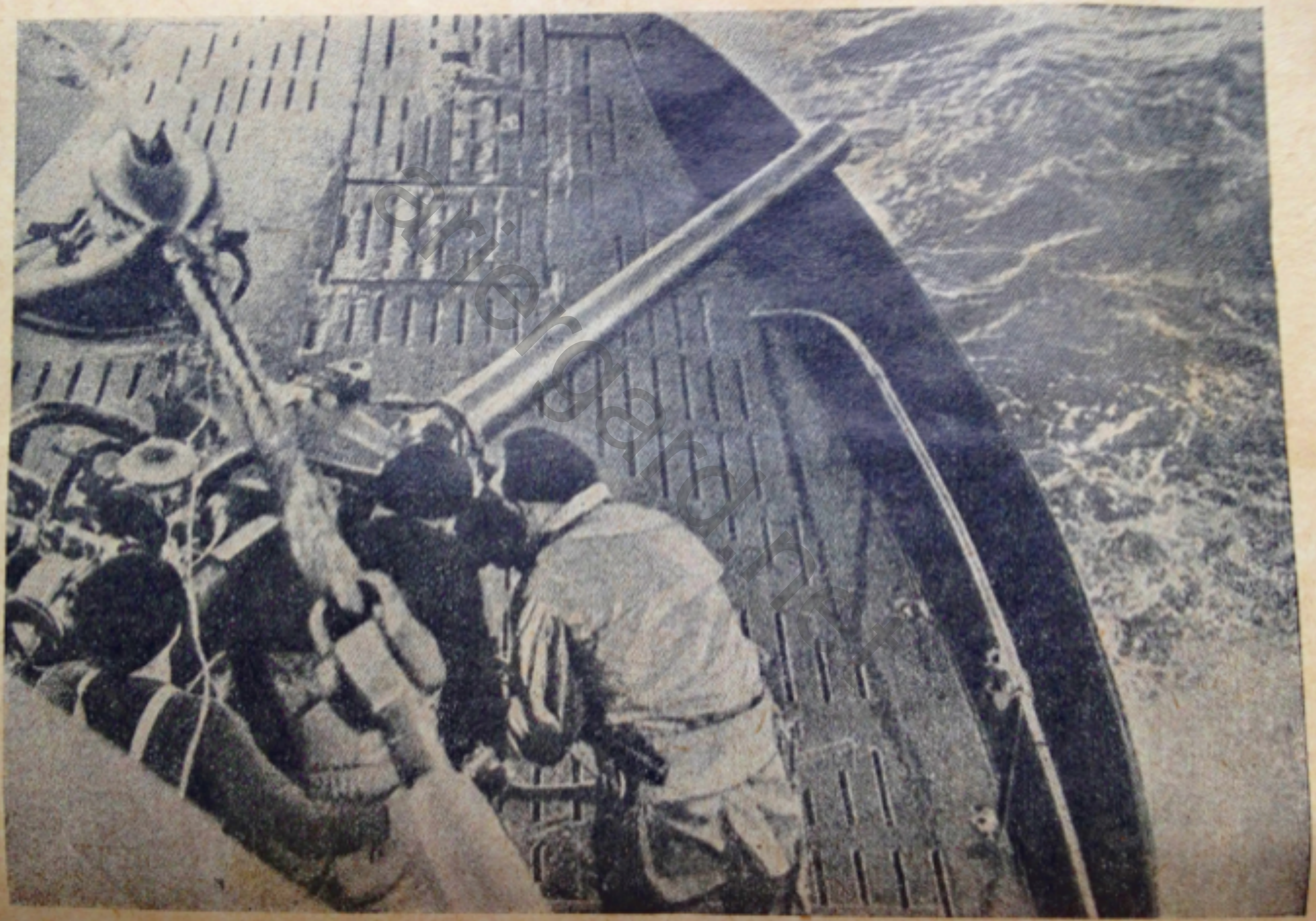

Орждието на подводника дава предупредителниятъ изстрелъ срещу противниковъ търговски корабъ.

— Всички машини развиватъ най-голѣма скорость!

Струваше ни се, че сънуваме страшенъ сънь, че нѣкаква невидима сила привличаше смъртьта все по-близу къмъ насъ. Докато чувствувахъ нейния студенъ повѣй забелязахъ нѣколко особени свѣтлини: точка — черта — точка. Сигнализираха. Какво? Господь знаеше. Нашиятъ подводникъ, обаче, продължаваше да стене, сякашъ дишаше съ гигантски гърди.

Но... изведнажъ стана това, което никой не очакваше: противниковитѣ кораби се върнаха. Свѣтлинитѣ почнаха да изчезватъ въ обратна посока, все по-слабо се чуваха и избухванията на воднитѣ бомби.

Не можехме да повѣрваме на очитѣ си. Но това бѣ истина.

Подводникътъ се промъкваше презъ тѣсния проходъ, наоколо бѣ тъмно, а морето -- спокойно. Поехъ дъхъ съ две гърди, когато се видѣхъ отново между водата и небето. Дадохъ и команда — последната презъ време на това ми пѫтуване:

— Съобщете на всички, че единъ броненосецъ е потопенъ и че другъ противниковъ боенъ корабъ е торпилиранъ. Ние успѣшно напуснахме мѣстото на нападението.

Отдолу се чуха смѣхове, крѣсъци и викове. Тѣ имаха право — тия смѣли момчета, които поради една случайность се изтръгнаха изъ прегръдкитѣ на смъртьта.

Подводникътъ вече доби обикновения си видъ. Часовитѣ бѣха разпредѣлени, нахранихме се и легнахме да спимъ всѣки въ опредѣленото си мѣсто. На следния день, следъ обѣдъ, когато бѣхме навлѣзли въ Северно море, германскиятъ радиопредаватель вече съобщаваше: „Единъ нашъ подводникъ влѣзе въ залива Скапа-Флоу и торпилира и потопи английския броненосецъ „Роялъ Окъ“. Споредъ съобщението на английското адмиралтейство, подводникътъ билъ потопенъ!“ Това съобщение ни накара да се изсмѣемъ. Нищо! Но все пакъ отъ всичко, което преживѣхме, ние треперѣхме като малки деца, които сѫ се пробудили следъ лошъ сънь.

ЗАВРЪЩАНЕ

На третия день, когато вече се разсъмваше, забелязахме въ далечината тъмната ивица на сушата. Нашиятъ радиотелеграфистъ, който бѣ задъ насъ, продума:

— Господинъ лейтенантъ, има съобщение отъ главната централа. Адмиралътъ очаква подводника на пристанището.

Радостенъ и трогнатъ, отговорихъ:

— Добре!

Слелъ това заповѣдахъ часовитѣ на борда да облѣкатъ коженитѣ си дрехи. После, когато все повече доближавахме къмъ брѣга, когато забелязахме, че музикантитѣ приближаватъ къмъ устнитѣ си мег-

arlergard.net

нитѣ инструменти и когато стотици и хиляди хора започнаха да рѫкомахатъ, почувствувахъ, че преживявамъ необикновено тържественъ мигъ.

Слѣзохъ. Гърлото ми бѣше свито и изсъхнало, но все пакъ намѣрихъ сили да рапортувамъ:

— Подводникътъ и обслугата му се завръщатъ въ пълна изправность отъ нападението срещу противника. Потопенъ е единъ броненосецъ. Другъ противниковъ боенъ корабъ — торпилиранъ!

Адмиралътъ благодари и стисна рѫката ми. Последваха поздравления. Но азъ не можахъ нищо да имъ отговоря. Какво да имъ кажа, когато гледахъ другитѣ, които заедно съ менъ сподѣлиха опасностьта. Устата ми бѣ затворена и сякашъ нищо не бѣ въ състояние да я отключи.

Отправихме се за мѣстото, което бѣ опредѣлено за почивка, но, преди да спустнемъ котвитѣ, появи се офицеръ, който ни съобщи, че Водачътъ поканва всички офицери отъ подводника въ Берлинъ.

Качихме се на собствения му самолетъ. Пристигнахме въ столицата. Представихъ му се, рапортувахъ. Той стисна рѫката ми . . .

arielgard.net

ЕДИНЪ ОТЪ ЕКИПАЖА НА ПОДВОДНИКА РАЗКАЗВА

Нашиятъ подводникъ вече се завръщаше въ базата си следъ като бѣше изпълнилъ възложената му задача. Но когато слънцето се показа на хоризонта, бѣхме забелязани отъ противниковъ боенъ корабъ въ момента на спускането ни подъ водата. Стоманениятъ похлупакъ се затвори надъ главитѣ ни и бързо започнахме да потъваме. Ала докато стрелката на манометъра се придвижваше полека, отбелязвайки дълбочината на която се намира подводникътъ започнаха да избухватъ една следъ друга подводнитѣ бомби, които противниковиятъ торпедоносецъ хвърляше върху насъ.

Първата бомба разтърси силно подводника, електрическитѣ крушки се пръснаха. Останахме въ мракъ. И много други предмети се превърнаха на парчета. Портативнитѣ електрически лампи, които веднага бѣха запалени, освѣтиха отново прислугата. Никой отъ насъ не бѣше мръдналъ отъ мѣстото си. Последваха втори и трети взривове. Подводникътъ продължаваше да се спуска все по-дълбоко. Полека, съ полузагасени мотори, за да не издадемъ посоката на движението си, той бавно се отдалечаваше, но подводнитѣ бомби продължаваха да се сипятъ надъ насъ.

Намирахме се вече на сто метра дълбочина. Горещината бѣше непоносима. Налѣгането на водата върху стенитѣ на подводника въ този моментъ бѣше страхотно. Върху всѣки квадратенъ сантиметъръ отъ него тежеха десетки тона вода. Взриоветѣ зловещо отекваха въ вѫтрешностьта на подводника. Ще успѣемъ ли да се спасимъ отъ това преследване? Ето въпросътъ, който вълнуваше всички. Капитанътъ повика при себе си първиятъ офицеръ.

— Още не мога да разбера какъ успѣватъ да откриятъ мѣстото, кѫдето се намираме. Нали сме намалили до минимумъ скоростьта и работата на моторитѣ. Изключена е и възможностьта да сме забелязани отъ самолетъ. Ала въпрѣки това бомбитѣ падатъ съ поразителна точность!

— Всички бомби падатъ до задната часть на подводника — отговаря първиятъ офицеръ.

Капитанътъ се замисля:

— Знаете ли какво ще ви кажа? Ще увелича скоростьта и ще се опитамъ да се изплъзна въ страни съ най-голѣма бързина.

Наистина мигъ следъ това електрическитѣ мотори заработиха съ всичка сила. Подводникътъ се изви въ страни и направи опитъ да се отдалечи отъ непрестанното преследване на противниковия торпедоносецъ. Следъ нѣколко минути експлозиитѣ престанаха. Бѣхме спасени.

Като пристигнахме въ базата и хората отъ прислугата на подводника се заловиха за работа, тайната бѣше открита. Единиятъ отъ резервоаритѣ съ гориво бѣше пробитъ и леката течность бликаше отъ малката дупка. Значи, когато сме били дълбоко подъ водата, безъ да подозираме, ние сме оставяли следъ себе си следи, давайки по този начинъ възможность на противника да открие съ приблизителна точность посоката ни. На англичанитѣ е било достатъчно да пресмѣтнатъ вѣроятната дълбочина на която се движимъ, както и бързината, съ която петролътъ достига до повръхностьта на водата, за да ни обсипятъ следъ това съ подводни бомби.

Спасихме се отъ сигурна смърть, вследствие заповѣдьта на командата да се промѣни бързината и посоката на подводника. Така, поради голѣмата скорость, петролътъ който е излизълъ отъ резервоара, не е успѣвалъ да достигне навреме повръхностьта на водата и противникътъ изгубилъ следитѣ ни.

КОРСАРИ

Нѣкжде въ океана, на западъ отъ английския брѣгъ, стоеха на постъ германски подводници. Тѣ бдѣха вече много дни и нощи, наоколо не се виждаше нищо друго, освенъ вода. Най-сетне се показаха цѣла редица кораби, които се стремѣха да достигнатъ Англия. Около тѣхъ плуваха група „морски овчарски кучета“ — торпедоносци и разрушители. На борда на корабитѣ внимаваха. Моряцитѣ знаяха, че морето не е напълно безопасно. Затова голѣмиятъ английски конвой се придружаваше отъ много самолети, които летѣха надъ него, за да търсятъ и откриватъ германски подводници въ Атлантическия океанъ.

Всичко това ни бѣше известно, ала ние бѣхме на сигурно мѣсто подъ водата и наблюдавахме противника. И докато моряцитѣ се взираха въ далечината предъ себе си и мислѣха, че опасностьта не е толкова голѣма, случи се това, що бѣше неизбѣжно.

Свечеряваше.

Разрушителитѣ и торпедоносцитѣ се приближиха до конвоиранитѣ кораби, за да ги пазятъ по-добре. „Морскитѣ овчарски кучета“ бѣха на щрекъ, но, въпрѣки това, въ нощната тъмнина започнаха да работятъ перископитѣ на германскитѣ подводници. Тѣ търсѣха освѣтенитѣ кораби, чуваха се тихи команди, отекнаха съскания и взривове. На много мѣста въ океана пламнаха горящи факли.

Корабитѣ се разбѣгаха въ всички страни, отдѣлиха се на малки групи. Презъ цѣлата нощь кънтѣше непрестаненъ бой и почти всѣки петнадесеть минути пламваше и потъваше по единъ корабъ. Изчезнаха двадесеть и седемь отъ тѣхъ.

Случи се това на двадесети октомврий хилядо деветстотинъ и четиридесета година — въ годишнината на онзи славенъ день, когато германския подводникъ, подъ командата на капитанъ Гюнтеръ Принъ, се завърна отъ победоносното си нападение въ Скапа-Флоу.

arlergard.net

БОМБИ НАДЪ ПОДВОДНИКА

Торпилата бѣ въ движение четиридесеть секунди. Прокънтѣ страшенъ взривъ. Улучихме. Десеть хиляди английски тона по-малко. Но въ този моментъ надъ насъ се чу шумъ отъ перка на корабъ и въ цѣлия подводникъ се почувствува силно сътресение. Усѣтихме, че нѣщо се трие покрай него, че той се наклонява на едната си страна. Бѣше ясно, че сме ударени подъ водата отъ другъ корабъ и бѣ необходимо да се спуснемъ по-дълбоко, за да се измъкнемъ отъ това опасно положение.

Подводникътъ се разтърси и затанцува. Найпосле той се отдалечи. Уредитѣ показваха, че сме на двадесеть метра подъ водата. Ние потъвахме все повече и повече. Нѣмаше време за излишни размишления. Това спущане надолу трѣбваше да спрѣ. Главниятъ инженеръ вече даде заповѣдь да се действува съ помпитѣ. Неговитѣ очи се впиватъ и наблюдаватъ уредитѣ, които показватъ всѣко движение на подводника. Долагатъ:

— Намираие се на четиридесеть метра дълбочина. Всички помѣщения сѫ непокътнати!

Помпитѣ работятъ, а надъ насъ е конвоятъ. Нѣколко стъклени инструменти сѫ пукнати, нѣколко лампи не свѣтятъ. Наблюдаваме часовникътъ. Изминали сѫ се единадесеть минути отъ както сме изстреляли торпилата. Какъ се случи всичко това?

Преди около единъ часъ наблюдательтъ съобщи, че въ дѣсно отъ насъ се забелязватъ силуетитѣ на

artiergard.net

три или четири голѣми кораби. Нощьта е лунна. Наблюдението добро. Наистина виждатъ се три разрушители. Мрачнитѣ видения все повече и повече се оформяватъ въ една картина: конвой, който пѫтува въ три колони, охранявани отъ двет̀ѣ страни отъ нѣколкн разрушители.

Ние сме готови за нападенне. Луната се отразява върху морскитѣ вълни. Спущаме се подъ водата, комендантътъ нагласява перископа. Заповѣдитѣ се предаватъ полугласно, подводникътъ се поставя въ удобно положение, торпилитѣ се приготовяватъ. Наблюденията на коменданта се предаватъ презъ цѣлия подводникъ:

— Англичанитѣ напредватъ въ три колони. Всѣки корабъ плува въ зигзаговиденъ курсъ. Единъ разрушитель на четиристотинъ метра отъ насъ. Изглежда, че ни я забелязалъ. Приберете перископа!

Прибираме перископа, защото противникътъ не трѣбва да знае, че сме тукъ. Минава кратко време. Изваждаме го отново. Единъ погледъ въ него. Ето ги! Въ дѣсно корабъ, отъ другата страна разрушитель, а предъ насъ корабъ-цистерна. Той едва може да се побере въ перископа — навѣрно е десеть хиляди тона. Всичко върви съ обичайна сигурность, нито една излишна дума.

— Първа и втора трѫби готови за изстрелъ! — съобщава торпедниятъ офицеръ.

Лампитѣ свѣтватъ. Скоро корабътъ-цистерна ще бѫде напълно въ перископа.

— Двѣтѣ торпедни трѫби да бѫдатъ готови! Сигурно ще стреляме само съ първата трѫба

Отъ подслушвателницата съобщаватъ:

— Силенъ шумъ на перки въ 80°.

Обръщаме перископа.

— Корабъ въ лѣво. Положение десеть. Никаква опасность. Всичко ли е готово?

Отговарятъ:

— Всичко готово!

— Трѫба първа — изстрелъ!

Подводникътъ се раздрусва. Торпилата напуска трѫбата и напредва придружена отъ нашитѣ пожелания. Въ този моментъ съобщаватъ:

— Силенъ шумъ на перка. Навѣрно другъ корабъ. Перископъ крѫгомъ!

По-сетне комендантътъ ни разправи:

— Видѣхъ само една черна стена. Когато бѣхъ успѣлъ отново да бѫда господарь на подводника и искахъ да разбера станалото, нищо не можеше вече да се поправи...

Шумътъ на перкитѣ се отдалечаваше постепенно къмъ северна посока и вече съвсемъ слабо се чуваше.

— Поставете подводника на перископна дълбочина!

Опитваме се да измъкнетъ запасната трѫба, но не сполучваме. Ние сме слѣпи подъ водата.

— Подводникътъ да се извади надъ водната повърхность!

arielgard.net

— Подводникътъ е вънъ! — извика главниятъ инженеръ отъ централата.

Но, въпрѣки нашитѣ усилия, капакътъ на кулата не може да се отвори. Значи не сме само слѣпи, но и затворени. Оставаше ни само едно срѣдство: да излѣземъ презъ комбюзния отворъ.

Отваряме го. Посреща ни солена водна струя. Съвсемъ измокрени, комендантътъ и дежурниятъ офицеръ се изкачватъ на горния декъ, затварятъ добре отвора и пълзешкомъ се отправятъ къмъ кулата. Излизаме бързо вънъ, защото горниятъ декъ е свободенъ отъ морскитѣ вълни само за една секунда. Оглеждаме. Въ дѣсно всичко е ясно, въ лѣво — нищо. Но каква е тази сѣнка задъ насъ? Предната часть на единъ голѣмъ корабъ-цистерна стърчи надъ водата. Той е като тъменъ силуетъ и изглежда изоставенъ. Отъ конвоя нѣма никаква следа.

Кулата на подводника ни е твърде много пострадала. Часть отъ бронята е изкривена и лежи върху отвора, а перископътъ стърчи като отрѣзано дърво отъ нѣкогашенъ мостъ. Сега всичко ни стана ясно. Предната часть на противниковия корабъ е разрѣзала перископа на две половини. Ако това бѣ се случило десеть сантиметра по-долу нѣмаше да бѫдемъ живи.

ТАКА ЗАГИВАТЪ ХРАБРЕЦИТѢ

„БЕРЛИНЪ, 23 май 1941 година

Главното командуване на германскитѣ въорѫжени сили съобщава:

Подводникътъ, командуванъ отъ капитанъ Гюнтеръ Принъ, не се завърна отъ последната си обиколка въ океана.

Капитанъ Принъ, героятъ на Скапа-флоу, когото Фюрерътъ награди съ дѫбовитѣ листа на кавалерския кръстъ отъ ордена на „Желѣзния кръстъ“, и неговиятъ храбъръ екипажъ завинаги ще пребѫдатъ въ сърдцата на всички германци“.

arlegard.net